

nr. _____

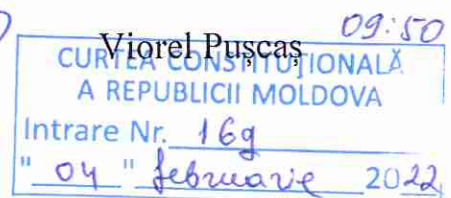
✓ Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău str. Lăpușneanu 28

În conformitate cu prevederile art.135 alin.(1) lit.g) din Constituția Republicii Moldova și Hotărârea pentru interpretarea art.135 alin.(1) lit.a), g) din Constituția Republicii Moldova nr.2 din 09.02.2016 a Curții Constituționale, Vă expediem conform competenței *Cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate a modificărilor introduse prin Hotărârea Guvernului nr.296 privind aprobarea Regulamentului privind modul de testare alcoolsopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei (în original)*, înaintată de *avocatul Dorian Pîcălău* în interesele lui *Chircu Mihail* și încheierea (în copie) Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28.12.2021, prin care aceasta a fost acceptată, precum și dosarul *nr.1r-78/21 (în original)*.

Anexă:

- 1) *Cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate a modificărilor introduse prin Hotărârea Guvernului nr.296 privind aprobarea Regulamentului privind modul de testare alcoolsopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei (în original)*, înaintată de *avocatul Dorian Pîcălău* în interesele lui *Chircu Mihail* pe 5 file;
- 2) *Încheierea (în copie) Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28.12.2021* pe 4 file;
- 3) Dosarul *nr.1r-78/2021 (în original)* pe 250 file + CD.

Judecătorul
Curții de Apel Bălți

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹

A.1. Persoană fizică

1. Pîcălău

2. Dorian Dumitru

5. Avocat, cabinetul avocatului Dorian Pîcălău

A.2. Persoană juridică

1. Cabinetul avocatului Dorian Pîcălău,

2. Numărul și data înregistrării – 23.06.2010a.

A.3. Instanța de judecată

1. Denumirea instanței de judecată/sediu - Curtea de Apel Bălți

2. Judecător – raportor /complet de judecată/ – Viorel Pușcaș

4. Adresa instanței de judecată,- Strada Ștefan cel Mare 54, Bălți

5. Telefonul și e-mail-ul instanței de judecată, - 0231 60 745, cab@justice.md

¹ Aici, autorul excepției de neconstituționalitate va alege rubrica relevantă, ștergându-le pe celelalte.

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun²

La data de 15.02.2020 aproximativ în jurul orelor 20, Chircu Mihail născut la 12.10.1983, conducând automobilul de model „Volkswagen LT28” cu numărul de înmatriculare „DB AF 738” pe traseul M-5 km. 180, fiind stopat de către colaboratorii Inspectoratului Național de Patrulare, în urma verificării actelor, șoferul a fost suspectat de faptul că a consumat băuturi alcoolice, în rezultat fiind-i propus șoferului de a trece verificarea alcoolscoptică cu ajutorul aparatului „Drager 6810”, ultimul a acceptat, fiind supus testării s-a constatat că în vaporii de aer expirat a lui Chircu Mihail se conține alcool în cantitate de 0,80 mg/l, care potrivit prevederilor art.134¹² alin. (3) din Codul penal, se consideră stare de ebrietate alcoolică avansată.

Prin sentința judecătoreiei Sângerei, din 25 mai 2020a., Chircu Mihail Chircu Mihail se recunoaște vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.2641 alin.(1) Cod penal și i se numește pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 160 ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Fiind atacată cu recurs sentința dată, la Curtea de Apel Bălți, de către colegiul penal a fost admis recursul dat, la data de 15 iulie 2021a., cauza penală a fost remisă la rejudecare în prima instanță.

Prin sentința judecătoreiei Sângerei, Bălți, din 31 martie 2021a., Chircu Mihail a fost recunoscut vinovat în săvârșirea se recunoaște vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 2641, alin. (1) Cod penal și în baza acestei Legi i se numește pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 220 (două sute douăzeci) ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

La moment, cauza penală se află în examinarea Curții de Apel Bălți, judecător raportor Vitalie Pușcaș.

Astfel, drept motiv pentru remiterea la rejudecare al cauzei penale și respectiv rejudecarea ei, a avut loc din motivul nerespectării de către colaboratorii de poliție, în calitate de agenți constatatori, ce acționau la acel moment, al prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei și anume

² Această parte a formularului trebuie să conțină un rezumat al informațiilor pertinente referitoare la cauza dedusă judecării instanței de drept comun, i.e. instanței în fața căreia sau de care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate

punctului:

11. Persoana abilitată cu dreptul de efectuare a testării alcoolscopice este obligată:

g) să conducă subiectul, în cazul în care concentrația de alcool în aerul expirat corespunde stării de ebrietate cu grad avansat de alcoolemie la o instituție medicală abilitată pentru efectuarea examinării medicale și acordarea asistenței narcologice necesare.

Apărarea consider, că astfel, au fost încălcate drepturile cet. Chircu Mihail în ceea ce privește examinarea medicală cu prelevarea probelor biologice, în scopul stabilirii stării de ebrietate și naturii ei. Din care motiv, respective, dosarul penal a fost remis la reexaminare.

În același timp, instanța de judecată, adoptând sentința de condamnare, a indicat următoarele, citez:

Totodată, conform pct. 11, lit. g) din regulament, persoana abilitată cu dreptul de efectuare a testării alcoolscopice este obligată să conducă subiectul, în cazul în care concentrația de alcool în aerul expirat corespunde stării de ebrietate cu grad avansat de alcoolemie la o instituție medicală abilitată pentru efectuarea examinării medicale și acordarea asistenței narcologice necesare. Subsecvent, pct. 14 din regulamentul menționat prevede expres că, refuzul subiectului de a fi condus la o instituție medicală abilitată pentru examinarea medicală cu recoltarea probelor biologice este considerat ca refuz de la dreptul de a contesta rezultatul testării alcoolscopice și servește drept temei pentru menținerea acestuia în vigoare. Conform Legii nr. 713-XV din 06 decembrie 2001 privind controlul și prevenirea consumului abuziv de alcool, consumului ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope, testare alcoolscopică sunt acțiuni ale lucrătorului de poliție sau ale unei alte persoane abilitate, instruită în mod corespunzător de către instituția medicală competentă, orientate spre stabilirea concentrației de alcool în aerul expirat de persoana testată, fără a stabili starea de ebrietate și natura ei, efectuate cu ajutorul mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic. Potrivit art. 7, alin. (7) și (8) al aceleiași legi, pentru constatarea faptului conducerii mijlocului de transport sub influența alcoolului, colaboratorul poliției rutiere va efectua testarea alcoolscopică. În cazul în care nu este de acord cu rezultatul testării alcoolscopice, conducătorul mijlocului de transport este în drept să-l conteste și să ceară examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei. Instanța ajunge la concluzia că, testarea alcoolscopică în sine, reprezintă stabilirea faptului consumului de alcool de către inculpat și concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de către acesta, care, în cazul refuzului inculpatului de a contesta rezultatul testului, permite colaboratorului de poliție să determine starea de ebrietate și natura ei. La rândul său, inculpatul, în cazul în care nu este de acord cu rezultatul testării alcoolscopice, este în drept să conteste rezultatul testării prin rezultatul din urma prelevării probelor biologice de sânge, fapt ignorat de inculpat prin semnarea unei recipise.

Nefiind de acord cu invocările instanței de judecată, precum și interpretarea legii, apărarea a atacat cu recurs sentința de condamnare.

C. Obiectul sesizării³

Obiectul sesizării date sunt prevederile normei juridice, ce se conține în prevederile Hotărârii Guvernului nr. 296 privind aprobarea Regulamentului privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei și anume punctului:

14. Refuzul subiectului de a fi condus la o instituție medicală abilitată pentru examinarea medicală cu recoltarea probelor biologice este considerat ca refuz de la dreptul de a contesta rezultatul testării alcoolscopice și servește drept temei pentru menținerea acestuia în vigoare.

Consider, că prevederile date contravin legii organice, în vigoare la moment, care indică:

LEGE Nr. 713, din 06-12-2001, privind controlul și prevenirea consumului abuziv de alcool, consumului ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope, citez:â

Articolul 1. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

stare de ebrietate - stare survenită în urma consumului de alcool, droguri, substanțe psihotrope și/sau alte substanțe ce provoacă ebrietate, având ca urmare dereglarea psihofuncțională a organismului;

examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei - complex de acțiuni și procedee cu caracter medical ce are ca scop determinarea și constatarea stării de ebrietate, precum și a substanței consumate;

controlul treziei - acțiuni și procedee cu caracter medical efectuate în scopul prevenirii și evitării conducerii mijloacelor de transport de către conducătorii auto în stare de ebrietate sau în urma agravării sănătății acestora;

inspector al controlului treziei - persoană instruită în ceea ce privește modul de efectuare a controlului treziei și investită cu acest drept;

testare alcoolscoptică – acțiuni ale lucrătorului de poliție sau ale unei alte persoane abilitate, instruită în mod corespunzător de către instituția medicală competentă, orientate spre stabilirea concentrației de alcool în aerul expirat de

³ În această parte a formularului se vor menționa prevederile contestate în fața Curții Constituționale, potrivit competenței sale ratione materiae. Aceste prevederi trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

persoana testată, fără a stabili starea de ebrietate și natura ei, efectuate cu ajutorul mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic.

Contravine Legii organice, prin care a fost adoptat Codul Penal al RM, din 18 aprilie 2002a., și anume normelor penale prevăzute:

Articolul 264¹. Conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de alte substanțe

(1) Conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de substanțe stupefiante și/sau de alte substanțe cu efecte similare

se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

(2) Predarea cu bună știință a conducerii mijlocului de transport către o persoană care se află în stare de ebrietate, dacă această acțiune a provocat urmările indicate la art.264,

se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

(3) Refuzul, împotrivirea sau eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscopică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical

se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, în ambele cazuri cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Normelor Legii constituționale:

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

În concordanță normele internaționale:

Directiva nr. 2012/13 UE, a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene, [7] adoptată în temeiul art.82 al. 2 din Tratatul privind funcționarea UE, care vine să dezvolte drepturile procedurale prevăzute în Cartă, prin întemeierea pe art.5, 6 din CEDO, astfel cum au fost interpretate de CtEDO stipulând în art.3 al.1: „Statele membre se asigură că persoanele suspectate sau acuzate sunt informate prompt cu privire la cel puțin următoarele drepturi procedurale, astfel cum se aplică în dreptul intern, pentru a asigura posibilitatea exercitării efective a drepturilor

respective: a) dreptul de a fi asistat de un avocat; b) orice drept la consiliere juridică gratuită și condițiile pentru obținerea unei astfel de consilieri; c) dreptul de a fi informat cu privire la acuzare, în conformitate cu articolul 6; d) dreptul la interpretare și traducere; e) dreptul de a păstra tăcerea.”

CtEDO, în mod constant, a statuat că „dreptul de a nu face declarații și dreptul de a nu se autoincrimina sunt standarde internaționale general recunoscute care stau la baza conceptului de proces echitabil.” [19, p.15

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție⁴

Astfel, autorul sesizării date, consideră, că p.14 din Regulamentul nominalizat, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 296 din anul 2009, contravine celor stipulate în art. 4, 20,54 al Constituției RM, deoarece normele constituționale date prevăd faptul, că drepturile nu pot fi restrînse, inclusiv prin interpretarea refuzului persoanei de a executa o solciitare al persoanelor abilitate în controlul treziei, inclusiv parcurgînd la dreptul la tăcere, deoarece în favoarea celor invocate, sunt esențiale cele indicate în Legea RM, Nr. 713, din 06-12-2001, privind controlul și prevenirea consumului abuziv de alcool, consumului

⁴ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta de ce consideră aplicabil unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție, adică va argumenta dacă există o ingerință în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție.

ilicite de droguri și de alte substanțe psihotrope, care indică la faptul, că *starea de ebrietate* - stare survenită în urma consumului de alcool, droguri, substanțe psihotrope și/sau alte substanțe ce provoacă ebrietate, având ca urmare dereglarea psihofuncțională a organismului și această stare este stabilită doar prin examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei care este un complex de acțiuni și procedee cu caracter medical ce are ca scop determinarea și constatarea stării de ebrietate, precum și a substanței consumate, iar controlul treziei sunt acțiuni și procedee cu caracter medical efectuate în scopul prevenirii și evitării conducerii mijloacelor de transport de către conducătorii auto în stare de ebrietate sau în urma agravării sănătății acestora;

Astfel, legea data indică, că testarea alcoolscoptică sunt acțiuni ale lucrătorului de poliție sau ale unei alte persoane abilitate, instruită în mod corespunzător de către instituția medicală competentă, orientate spre stabilirea concentrației de alcool în aerul expirat de persoana testată, fără a stabili starea de ebrietate și natura ei, efectuate cu ajutorul mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic.

E. Argumentarea pretenției încălcării a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁵

Este necesar de a fi nominalizat faptul, că p.14 contestat al Regulamentului dat, este în defavoarea persoanelor testate, și astfel, restrânge drepturile acestora, inclusiv în virtutea prevederilor art. 54 al Constituției, deoarece, în virtutea stării în care se află, sub influența nu numai al alcoolului, substanțelor nocive, etc., ci sub influența unor anumite medicamente legale, pot să nu sesizeze, din cauza stării fizice și psihice la acel moment, care este însuși natura încălcării ce li se impute, astfel, refuzul lor, putând fi interpretat în defavoarea acestora.

Autorul sesizării, consideră, că interpretarea data duce și la o gamă largă de ilegalități în ceea ce privește acțiunile abusive în sensul calificării acțiunilor persoanei bănuite, învinuite, deoarece în virtutea Legii RM, ce indică la necesitatea stabilirii stării de ebrietate și al naturii ei, doar prin prelevarea probelor biologice.

⁵ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta, după caz, de ce consideră că îi este încălcat unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție. Este recomandabil ca acesta să urmeze, în argumentarea sa, următorii pași: (1) dacă ingerința în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege; în caz afirmativ, (2) dacă ingerința urmărește realizarea unui scop legitim permis de Constituție; în caz afirmativ, (3) dacă există o legătură rațională între ingerință și scopul legitim urmărit; în caz afirmativ, (4) dacă ar putea fi instituite alte măsuri legislative la fel de eficiente și mai puțin intruzive pentru dreptul/drepturile fundamentale în discuție; în caz afirmativ, (5) dacă ingerința este proporțională cu scopul legitim urmărit.

Consider, că în cazul refuzului de a fi stabilită starea de ebrietate alcoolică la volan prin prelevarea probelor biologice, și prezenței testului alcoolsopic, acțiunile ilicite urmează a fi calificate conform componenței de infracțiune prevăzute de al. 3 art. Articolul 264¹. Conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de alte substanțe

(1) Conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de substanțe stupefiante și/sau de alte substanțe cu efecte similare

(3) Refuzul, împotrivirea sau eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolsopică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical

se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, în ambele cazuri cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, dar nu conform aliniatul 1 al aceleiași norme penale.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)⁶ -nu sunt anexate

G. Declarația și semnătura autorului sesizării⁷

*Declara pe propria răspundere
că cele înscrisse sunt
veridice.*

Avocat *Dorian
Picotaru*

⁶ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va enumera documentele relevante (extrasul cu prevederile normative contestate, alte hotărâri sau decizii ale Curții Constituționale cu un obiect similar, alte hotărâri sau decizii cu obiect similar pronunțate de alte curți constituționale, jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, studii de drept comparat), pe care le va anexa.

⁷ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va declara pe propria sa onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice, semnând la final.

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr.1r-78/21
1-20040360-03-1r-18052021

Prima instanță: Judecătoria Bălți sediul Sîngerei
Judecător Hristina Craveț

ÎNCHEIERE

28 decembrie 2021

mun.Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Gheorghe Scutelnic
Viorel Pușcaș și Oleg Moraru

cu participarea:

Procurorului
Avocatului

Liliana Pasat
Dorian Pîcălău

a judecat în ședință de judecată publică în ordine de recurs recursul avocatului Dorian Pîcălău în interesele inculpatului Chircu Mihail declarat împotriva sentinței judecătoriei Bălți sediul Sîngerei din 31.03.2021, prin care Chircu Mihail Ion a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264/1 alin.(1) Cod penal și în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsa 220 (două sute douăzeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, în cadrul căruia a fost înaintată de **avocatul Dorian Pîcălău** în interesele inculpatului Chircu Mihail **sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a pct.14 din Regulamentul privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărîrea Guvernului RM nr.296 din 16.04.2009.**

Pentru a se expune pe marginea recursului declarat, Colegiul penal,-

CONSTATĂ :

Prin sentința judecătoriei Bălți sediul Sîngerei din 31.03.2021 instanța de fond a reținut că, inculpatul Chircu Mihail la 15 februarie 2020 a întrebuințat băuturi alcoolice și, conștientizând caracterul social - periculos al acțiunilor de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate, precum și consecințele care pot surveni, a urcat la volanul vehiculului de model „Volkswagen LT28” cu numărul de înmatriculare MTV 785. Deplasându-se pe traseul M – 5, km 180 r-nul Sîngerei, în jurul orelor 20:15 a fost stopat de către colaboratorii de poliție, care în urma verificării l-au suspectat pe acesta de întrebuințare a băuturilor alcoolice. Având simptome vizibile a stării de ebrietate, a fost testat cu alcooltestul „Drager” și s-a constatat că, concentrația de alcool în aerul expirat de acesta este de 0,80 mg/l, cantitate care conform art. 134/12 alin. (3) Cod Penal se atribuie la stare de ebrietate cu grad avansat.

Prin sentința judecătorei Bălți sediul Sîngerei din 31.03.2021 Chircu Mihail Ion a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264/1 alin.(1) Cod penal și în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsa 220 (două sute douăzeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Legalitatea și temeinicia sentinței a fost contestată cu recurs în termenul și ordinea prevăzută de art.445 Cod de procedură penală de către avocatul Dorian Pîcălău în interesele inculpatului Chircu Mihail, care a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței judecătorei Bălți sediul Sîngerei din 31.03.2021, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Chircu Mihail să fie achitat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264/1 alin.(1) Cod penal.

Cauza a fost fixată pentru examinare.

Procedura de citare legală a participanților procesului penal în instanța de recurs a fost respectată.

În ședința de judecată din 21.12.2021 avocatul Dorian Pîcălău în interesele inculpatului Chircu Mihail prin intermediul poștei electronice a înaintat o *sesizare privind excepția de neconstituționalitate a pct.14 din Regulamentul privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărîrea Guvernului RM nr.296 din 16.04.2009*, invocînd că pct.14 din Regulamentul privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărîrea Guvernului RM nr.296 din 16.04.2009 prevede: „*refuzul subiectului de a fi condus la o instituție medicală abilitată pentru examinarea medicală cu recoltarea probelor biologice este considerat ca refuz de la dreptul de a contesta rezultatul testării alcoolscopice și servește drept temei pentru menținerea acestuia în vigoare*”. Consideră că prevederile date contravin Legii nr.713 din 06.12.2001 privind controlul și prevenirea consumului abuziv de alcool, consumului ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope, care prevede în art.1 „Noțiuni principale”:

examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei – complex de acțiuni și procedee cu caracter medical ce are ca scop determinarea și constatarea stării de ebrietate, precum și a substanței consumate;

testare alcoolscoptică – acțiuni ale lucrătorului de poliție sau ale unei alte persoane abilitate, instruită în mod corespunzător de către instituția medicală competentă, orientate spre stabilirea concentrației de alcool în aerul expirat de persoana testată, fără a stabili starea de ebrietate și natura ei, efectuate cu ajutorul mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic.

De asemenea, consideră că prevederile date contravin Legii organice prin care a fost adoptat Codul penal al RM, și anume normelor penale prevăzute la art. 264/1 Cod penal „Conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de alte substanțe”:

(1) Conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de substanțe stupefiante și/sau de alte substanțe cu efecte similare.

(2) Refuzul, împotrivirea sau eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical.

Autorul sesizării consideră că, pct.14 din Regulamentul nominalizat, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 296 din 16.04.2009, contravine celor stipulate în art.art. 4, 20, 54 al Constituției RM, deoarece normele constituționale date prevăd faptul că drepturile nu pot fi restrânse, inclusiv prin interpretarea refuzului persoanei de a executa o solicitare al persoanelor abilitate în controlul treziei, inclusiv parcurgând la dreptul de tăcere, deoarece în favoarea celor invocate sunt esențiale cele indicate în Legea RM nr.713 din 06.12.2001 privind controlul și prevenirea consumului abuziv de alcool, consumului ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope, care indică la faptul că *starea de ebrietate* – stare survenită în urma consumului de alcool, droguri, substanțe psihotrope și/sau alte substanțe ce provoacă ebrietate, avînd ca urmare dereglarea psihofuncțională a organismului, și această stare este stabilită doar prin *examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei*, care este un complex de acțiuni și procedee cu caracter medical ce are ca scop determinarea și constatarea stării de ebrietate, precum și a substanței consummate, iar *controlul treziei* sunt acțiuni și procedee cu caracter medical efectuate în scopul prevenirii și evitării conducerii mijloacelor de transport de către conducătorii auto în stare de ebrietate sau în urma agravării sănătății acestora. Astfel, Legea data indică că *testare alcoolscoptică* sunt acțiuni ale lucrătorului de poliție sau ale unei alte persoane abilitate, instruită în mod corespunzător de către instituția medicală competentă, orientate spre stabilirea concentrației de alcool în aerul expirat de persoana testate, fără a stabili starea de ebrietate și natura ei, efectuate cu ajutorul mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic.

Autorul sesizării consideră că, pct.14 din Regulamentul nominalizat, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 296 din 16.04.2009, este în defavoarea persoanelor testate și, astfel, restrînge drepturile acestora, inclusiv în virtutea prevederilor art.54 al Constituției, deoarece în virtutea stării în care se află, sub influența nu numai al alcoolului, substanțelor nocive, etc., ci sub influența unor anumite medicamente legale, pot să nu sesizeze din cauza stării fizice și psihice la acel moment, care este însuși natura încălcării ce li se impute, astfel, refuzul lor putînd fi interpretat în defavoarea acestora. Consideră că, interpretarea dată duce și la o gamă largă de ilegalități în ceea ce privește acțiunile abuzive în sensul calificării acțiunilor persoanei bănuite, învinuite, deoarece în virtutea Legii RM, ce indică la necesitatea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, doar prin prelevarea probelor biologice. Consideră că, în cazul refuzului de a fi stabilită starea de ebrietate alcoolică la volan prin prelevarea probelor biologice și prezenței testului alcoolscoptic, acțiunile ilicite urmează a fi calificate conform componentei de infracțiune prevăzute de alin.(3) art. 264/1 Cod penal.

În ședința de judecată din 28.12.2021 părțile procesului penal sau expus asupra acestei cereri.

Avocatul Dorian Pîcălău în ședința de judecată din 28.12.2021 nu s-a prezentat, fiind legal citat, însă prin telefonogramă a solicitat examinarea sesizării în lipsa sa, solicitînd totodată acceptarea acesteia.

Procurorul Liliana Pasat a considerat sesizarea întemeiată și necesar de a fi acceptată.

Colegiul penal, examinînd și studiind sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a pct.14 din Regulamentul privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărîrea Guvernului RM nr.296 din 16.04.2009, înaintată de avocatul Dorian Pîcălău în interesele inculpatului Chircu Mihail, studiind materialele cauzei, audiind părerea participanților la proces, raportînd circumstanțele cauzei la prevederile legale, a ajuns la concluzia că, sesizarea dată urmează a fi acceptată din următoarele considerente.

În motivarea acestei soluții Colegiul penal menționează că, potrivit *art.7 alin.(3) Cod de procedură penală*, dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională.

Potrivit *art.135 din Constituția Republicii Moldova și paragraful 51 a Hotărîrii pentru interpretarea art.135 alin.(1) lit.a), g) din Constituția Republicii Moldova nr.2 din 09.02.2016 a Curții Constituționale*, controlul constituționalității legilor și altor acte normative ale Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova și Guvernului este exercitat în temeiul literei a) și prin intermediul *excepției de neconstituționalitate*, litera g) din articolul constituțional menționat.

Paragrafele 54, 63 și 64 ale Hotărîrii vizate prevăd că, excepția de neconstituționalitate este un mijloc de apărare, prin care partea chemată în fața unei instanțe de judecată invocă neconstituționalitatea unei norme legale. Excepția de neconstituționalitate, cu particularitățile sale, reprezintă un mijloc de acces indirect al persoanelor la instanța de contencios constituțional prin intermediul instanței de judecată. Curtea subliniază că, dreptul la un proces echitabil presupune eo ipso prezumția de conformitate a actelor normative interpretate și aplicate de instanța judecătorească în actul de înfăptuire a justiției cu normele constituționale și legislația internațională. Curtea reține că, soluționarea unui litigiu nu poate implica promovarea unui drept prin intermediul unor norme neconstituționale.

Prin aceeași *Hotărîre*, Curtea Constituțională a prevăzut un capitol, în care a indicat raportul dintre judecător și partea litigiului care ridică excepția de neconstituționalitate, în care a ținut să menționeze atît persoanele, cît și procedura de înaintate a cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

În special, Curtea a indicat că, „3.2.2. *Rolul judecătorului ordinar la ridicarea excepției de neconstituționalitate* 74. Curtea menționează că, *procedura de soluționare a excepției de neconstituționalitate presupune parcurgerea a două etape distincte: (1) etapa judiciară, premergătoare, ce constă în invocarea excepției de neconstituționalitate în cadrul unui proces aflat pe rolul unei instanțe*

judecătorești și pronunțarea judecătorului asupra acestui incident procedural, finalizată eventual cu sesizarea Curții Constituționale; (2) etapa de contencios constituțional propriu-zis, ce constă în soluționarea excepției de neconstituționalitate de către Curtea Constituțională. 75. Curtea reține că, la prima etapă, rolul determinant aparține judecătorului ordinar, care, în cele din urmă, dispune ridicarea excepției de neconstituționalitate. Acesta poate fi numit „primul judecător constituțional”, care în procesul de aplicare a legii sesizează aspectele de neconstituționalitate. 76. Prin urmare, în momentul în care judecătorul ordinar constată sau este invocată de către părți o anumită incertitudine privind constituționalitatea actului aplicabil, acesta este obligat să demareze procesul de exercitare a controlului constituționalității. 3.2.3. Raportul între judecător și partea litigiului care ridică excepția de neconstituționalitate 77. Curtea menționează că, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată de către: (1) instanța de judecată din oficiu, care, respectând principiul supremației Constituției, nu este în drept să aplice o normă în privința căreia există incertitudini de constituționalitate; (2) părțile în proces, inclusiv reprezentanții acestora, drepturile și interesele cărora pot fi afectate prin aplicarea unei norme neconstituționale la soluționarea cauzei. 78. Fiind un instrument de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale, excepția de neconstituționalitate poate fi invocată într-un proces declanșat și doar în cazul în care are incidență în soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței de judecată. 79. Astfel, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. 80. Curtea menționează că, dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil. Această cale indirectă, care permite cetățenilor accesul la justiția constituțională, oferă de asemenea, posibilitate Curții Constituționale, în calitatea sa de garant al supremației Constituției, să-și exercite controlul asupra puterii legislative cu privire la respectarea catalogului drepturilor și libertăților fundamentale. 81. Potrivit prevederilor legale, în momentul acceptării excepției de neconstituționalitate, judecătorul dispune, prin încheiere, suspendarea procesului. Curtea reține că, suspendarea procesului până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate este necesară pentru a exclude aplicarea normelor contrare Constituției la soluționarea unei cauze. 82. Curtea reține că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. 83. Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții

Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82. 84. În cauza *Ivanciuc v. Romania* (decizia nr.18624/03) fiind invocat refuzul instanței de judecată de a sesiza Curtea Constituțională cu o excepție de neconstituționalitate, Curtea Europeană a menționat: „Este conform funcționării unui asemenea mecanism faptul că judecătorul verifică dacă poate sau trebuie să depună o cerere preliminară, asigurându-se că aceasta trebuie să fie rezolvată pentru a permite să se soluționeze litigiul pe care este chemat să-l cunoască. Acestea fiind zise, nu este exclus ca, în unele circumstanțe, refuzul exprimat de o instanță națională, chemată să se pronunțe în ultimă instanță, ar putea aduce atingere principiului echității procedurii, așa cum este enunțat la articolul 6 § 1 al Convenției, în special atunci când un asemenea refuz este atins de arbitrar (*Coëme și alții v. Belgia*, nr. 32492/96, 32547/96, 32547/96, 32548/96, 33209/96 și 33210/96, § 114, CEDO 2000-VII și *Wynen v. Belgia*, nr. 32576/96, § 41, CEDO 2002-VIII)”. 85. Totodată, în cauza *Pronina v. Ucraina* (no. 63566/00) Curtea Europeană a statuat că, dispozițiile Convenției Europene nu garantează dreptul de acces la o instanță cu competența de a invalida sau de a nesocoti o dispoziție legală, ori de a da o interpretare oficială acesteia. De asemenea, a reținut că prevederile art. 6 din Convenție nu garantează dreptul ca o instanță națională sau internațională să fie sesizată cu o chestiune prejudicială. În același timp, față de sistemul de drept ucrainean, în care persoanele fizice nu pot sesiza direct instanța constituțională, ci numai prin intermediul instanțelor de fond, care au o marjă de apreciere în privința sesizării, Curtea Europeană a statuat că instanțele au omis să analizeze cererea reclamantei din punctul de vedere al compatibilității cu dispozițiile constituționale, și prin urmare, ignorând acest aspect, deși el era specific, important și pertinent, au determinat încălcarea dispozițiilor art. 6 paragraful 1 din Convenție. 86. Curtea reține că, prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către instanța de contencios constituțional, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprii instanței judecătorești. 87. Având în vedere cele menționate, orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât puterea, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale. 88. În același timp, Curtea observă că, potrivit prevederilor legale, încheierea prin care se refuză ridicarea excepției nu poate fi contestată separat cu recurs, ci doar odată cu fondul cauzei. În aceste condiții, deși excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată la orice etapă a procesului până la pronunțarea hotărârii și în cadrul oricărei instanțe în ordinea exercitării căilor de atac (judecătorii, Curți de Apel, Curtea Supremă de Justiție), Curtea reține că, în vederea asigurării celerității procesului, părțile trebuie să aibă posibilitatea procesuală de a contesta separat cu recurs încheierea judecătorului ordinar de respingere a cererii de ridicare a excepției. Din aceste considerente, Curtea va emite o Adresă Parlamentului, în vederea reglementării procedurii de contestare a acestor încheieri.”

Reieșind din prevederile legale menționate și Hotărîrea Curții Constituționale, Colegiul penal consideră că, **avocatul Dorian Pîcălău a fost în drept** să înainteze

în interesele inculpatului Chircu Mihail sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a pct.14 din Regulamentul privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.296 din 16.04.2009, chiar și în procedura de recurs.

Raportînd cererea nominalizată la prevederile *Hotărîrii* Curții, Colegiul penal constată că, ea întrunește cele patru condiții necesare pentru acceptarea cererii prevăzute la paragraful 82 din Hotărârea nominalizată.

În *primul rînd*, obiectul excepției de neconstituționalitate, și anume, neconstituționalitatea **pct.14 din Regulamentul privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.296 din 16.04.2009**, intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție, așa cum sînt niște acte adoptate de Guvern, care pot fi supuse controlului constituțional.

În *al doilea rînd*, excepția de neconstituționalitate este ridicată de reprezentantul părții procesului penal, în speța dată *avocatul Dorian Pîcălău*, care acționează în bază de mandat și reprezintă drepturile și în interesele inculpatului Chircu Mihail.

În *al treilea rînd*, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei date, în speța dată **pct.14 din Regulamentul privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.296 din 16.04.2009**, exclude răspunderea inculpatului în baza art.264/1 alin.(1) Cod penal, acțiunile acestuia urmînd a fi calificate în baza art.264/1 alin.(3) Cod penal.

În *al patrulea rînd*, nu există o hotărîre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate, în speța a **pct.14 din Regulamentul privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.296 din 16.04.2009**, în privința cărora Curtea să se expună referitor la constituționalitatea sau neconstituționalitatea lor.

Totodată, Colegiul penal ține să menționeze că, reprezentantul *avocatul Dorian Pîcălău* a respectat și formularul sesizării privind excepția de neconstituționalitate, acesta fiind completat în corespundere cu nota explicativă și ghidul, fiind semnat de acesta și contrasemnat de completul de judecată.

Potrivit paragrafelor 107-109 al *Hotărîrii* vizate, în același timp, în temeiul art.135 alin.(1) lit.a) și lit.g), **sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor**, pe rolul cărora se află cauza. O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor în soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.

Curtea menționează că, edictarea și aplicarea corectă, uniformă și în spiritul principiilor constituționale a legii reprezintă pilonul statului de drept, iar, în consecință, excepția de neconstituționalitate constituie o garanție constituțională a

drepturilor și libertăților conferite cetățenilor pentru apărarea lor împotriva unor eventuale abateri ale legiuitorului prin instituirea unor norme contrare Constituției. Curtea Constituțională, având rolul de garant al supremației Constituției, devine garantul acestor drepturi și libertăți.

Astfel, în vederea asigurării aplicării acestui mecanism constituțional, asupra excepției de neconstituționalitate urmează a se pronunța în exclusivitate instanța de contencios constituțional la sesizarea judecătorilor din cadrul tuturor instanțelor judecătorești.

În acelaș context, Colegiul penal ține să menționeze că, verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

În acest contest, Colegiul penal n-a constatat nici o circumstanță, normă legală, hotărâre, care ar motiva refuzul în acceptare a cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate înaintate la examinarea cazului dat.

În final, Colegiul penal a ajuns la concluzia că, sesizarea nominalizată urmează a fi acceptată și remisă conform competenței Curții Constituționale a Republicii Moldova, iar examinarea recursului declarat împotriva sentinței judecătorești Bălți sediul Sîngerei din 31.03.2021 înaintat de avocatul Dorian Pîcălău în interesele inculpatului Chircu Mihail de suspendat pînă la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate.

Conducîndu-se de dispoziția art.7, 313, 336, 441, 442 Cod de procedură penală, art.135 din Constituție, Hotărîrea nr.2 din 09.02.2016 a Curții Constituționale, Colegiul penal,-

DECIDE:

Se acceptă *sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a pct.14 din Regulamentul privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărîrea Guvernului RM nr.296 din 16.04.2009*, înaintată de *avocatul Dorian Pîcălău* în interesele *inculpatului Chircu Mihail* și se remite sesizarea respectivă conform competenței Curții Constituționale a Republicii Moldova.

Se suspendă examinarea recursului declarat de *avocatul Dorian Pîcălău* în interesele *inculpatului Chircu Mihail* împotriva sentinței judecătorești Bălți sediul Sîngerei din 31.03.2021 pînă la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate.

Prezenta încheiere nu se supune căilor de atac.

Președintele ședinței:

Gheorghe Scutelnic

Judecători:

Viorel Pușcaș

Oleg Moraru

Pe
Grefier Iana Focșina
file.